

Γεώργιος Σουργῆς
'Εκ φωτογραφίας του κ. Π. Στεφάνου

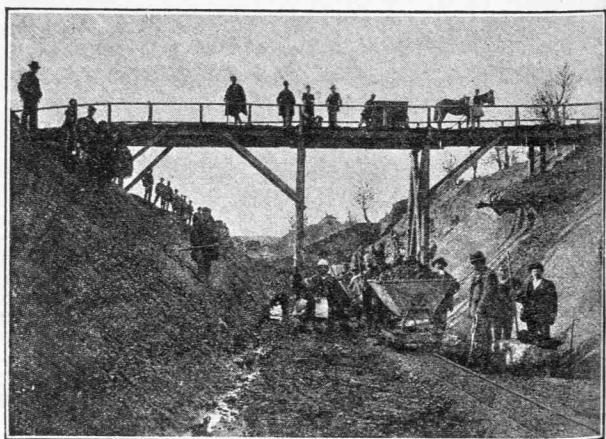
ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΑΣ

'Εκ τῶν μᾶλλον διαδεδομένων ἐν Ἑλλάδι βιβλίων είναι τὰ 'Ημερολόγια. 'Ο κοινὸς λαὸς ἀγοράζει τὸν Καζαρίαν του· ὁ ἀνεπτυγμένος ἀγοράζει τὸ 'Ημερολόγιον του. Τὸ πρῶτον είναι ἑξέλιξις τοῦ δευτέρου· ἑξέλιξις ὀλίγον ταχεῖα ἵσως, ἀλλὰ φυσικὴ καὶ εὐεξήγητος. Τὸ βιβλιάριον ἔγεινε βιβλίον καὶ κατόπιν τόμος ὄγκωδης. Καὶ ἔμεινε μὲν τὸ σέληνονδρόμιον καὶ τὸ μηνολόγιον εἰς ὅλα ὅμοιον, στερεότυπον, ἐπίστης ἀναγκαῖον, ἀλλὰ βαθυτάδὸν αἱ τερατώδεις προφητεῖαι τοῦ διασήμου Καζαρία ἡ ἐτράπησαν ἐπὶ τὸ σατυρικώτερον ἡ ἔξηφρησθησαν. Τὰ ὀλίγα ἀνέβοτα καὶ τὰ πομπώδη πατριωτικὰ ποιήματα τοῦ παραρτήματός του διεδέχθη ὑλη φιλολογικωτέρα, μᾶλλον ἐπιμελημένη, ἀφθονος, τὰς δὲ χονδροειδεῖς ξυλογραφίας τέχνη ὀπωσοῦν εὐπρόσωπος. Σήμερον τὰ 'Ημερολόγια ἀποτελοῦν παρ' ἡμῖν ἴδιατερον ὅλως εἴδος δημοσίευμάτων καὶ καθαυτὸν νεοελληνικόν. Εἶναι ἐν εἴδος ἑτησίων περιοδικῶν, εἰκονογραφημένων, γενικῶν, ἐγκυλοπαιδικῶν, ἐκδιδούμενων μετα κομψότητος καὶ φιλοκαλίας ἐνα ἡ δύο μῆνας πρὸ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Καὶ δὲν είναι ὀλίγα τὰ μέγρι τοῦδε ἀναφρανέντα: Τὸ Ἀθηναϊκὸν 'Ημερολόγιον τοῦ κ. Κορομηλᾶ, τὸ Ἀττικὸν 'Ημερολόγιον τοῦ κ. Ἀσωπίου, ἡ Ποικίλη Στοά τοῦ κ. Ἀρσένη, τὸ Ἐπήσιον 'Ημερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου, τὸ 'Ημερολόγιον τοῦ κ. Φωτιάδου, ἡ Πρόοδος, τὸ 'Ημερολόγιον τῶν Φοιτητῶν, τὸ Βυζαντινὸν 'Ημερολόγιον, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν καὶ τὸ 'Εθνικόν, τὸ ἀλλοτε ἐκδιδούμενον ἐν Παρισίοις. Εκ τούτων ἀλλα μὲν ἐπαυσαν, ἀλλα δὲ ἐξακολουθοῦν ἔτι ἐκδιδούμενα.

Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι μεταξὺ τῶν γιλιάδων αὐτῶν σελίδων ὑπάρχουν καὶ πολλαὶ ἀξιανάγνωστοι, γεγραμμέναι ὑπὸ καλλίμων δοκίμων. Άλλα γενικῶς τὰ

'Ημερολόγια χαρακτηρίζει ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὥλης καὶ πνεῦμα κερδοσκοπικόν. Ἐκ τῶν συνεργατῶν αὐτῶν οἱ περισσότεροι εἰνε ἄγνωστοι καὶ ἀρχάριοι ἡ φιλόδοξοι πληρόνοτες δι' ἀγοράς ἀντιτύπων ἡ στρατολογήσεως συνδρομητῶν τὴν καταχώρισιν τῶν ἔργων των, τόσῳ δὲ συχνὰ εἰνε παρ' αὐτοῖς τὰ ἀσχημάτων τὴν κατὰ τὸ ἐνὸν σύνθεσιν των πρωτότοις —ἡ τὴν παρασκευήν των κατὰ τὴν φράσιν ἐνὸς ἐκδότου, —ώστε δικαίως ἐλέγθη περὶ τῶν 'Ημερολογίων μας ὅτι εἰνε τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῆς φιλολογίας, τὰ φιλοξενοῦντα ἀδικηρίτων καλούς καὶ κακούς, αξιόις καὶ ἀναξίους, ἥπο τῶν ζώντων μέχρι τῶν νεκρῶν, τῶν ὁποίων δημοσιεύονται ἐπίσης καὶ βιογραφίαι. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην οὐδόλως ἡ ἐλάχιστα ἐκπροσωποῦν τὴν φιλολογικὴν τοῦ τόπου κίνησιν. Οἱ ἔξω ἔλληνες μᾶλλον στα, οἱ ἀγνοοῦντες τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ σχεδὸν μόνον 'Ημερολόγια ἀγοράζοντες δὲν εἰνε δυνατὸν νὰ σχηματίσωσι περὶ αὐτῆς καθαρὰν ίδεαν. Καὶ εἰνε μὲν πολλάκις κομψώς τυπωμένον τὸ βιβλίον, γρυοσθετον, ἐπὶ καλοῦ χάρτου, μὲ εἰκόνας εὐρωπαϊκές, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενόν του εἰνε τόσῳ πτωχὸν καὶ ἀχαρακτηριστόν, ὥστε δὲν ἀρεῖ νὰ τὸ σώσῃ ἡ ἔξωτερικὴ λαμπρότης, τὴν ὁποίαν ἀρχίζει κανεὶς καὶ νὰ λυπητᾷ.

'Ο διευθυντὴς τῆς 'Εστίας καὶ ὁ ιδιοκτήτης τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς 'Εστίας οἱ ιδρύοντες φέτος νέον 'Ημερολόγιον εἰκονογραφημένον διετήρησαν μὲν τὸν τύπον τοῦ 'Ημερολογίου κατὰ τὴν τελειοτέραν αὐτοῦ ἀνέλιξιν, κατώρθωσαν δὲ νὰ συμπληρώσουν ὅλας τῶν ἀλλων τὰς ἐλείψεις. 'Εξέδωκαν ἐν βιβλίον καλοτυπωμένον, καλλιτεχνικόν, ὄγκωδες, εὔθηνόν, εὐσυνείδητον, ὡφέλιμον συγγρόνως καὶ τερπνόν. Ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν εἰνε ἀναντιρρήτως

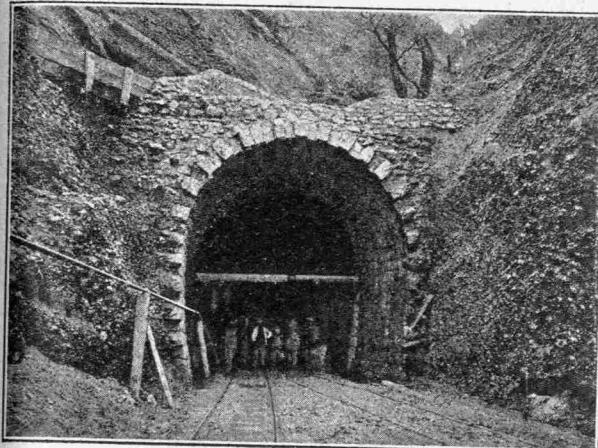
Σιδηροδρομικός Λαρίσιος:
Μεσημβρινή διατομή ἐπὶ τῆς "Ορθούσος.

ἀσύγκριτον. Ως ἑτήσιον περιοδικὸν δημοσίευμα ἀποτελεῖ κατὰ τὴν φράσιν ἐνὸς λογίου μας εἰδος δορυφόρου τῆς 'Εστίας, ἐξ αὐτῆς δχνειζομένου τὸ φῶς του. Πράγματι δὲ ὁ κύκλος τῶν συνεργατῶν του εἰνε ὁ αὐτὸς εὐρὺς ἀμα καὶ ἐκλεκτὸς κύκλος τῶν συνεργατῶν τῆς 'Εστίας. Δὲν θὰ περιαυτολογήσωμεν δὲ—ό γραφων, τούλαχιστον, διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον εἰμπορεῖ νὰ ἐξαιρέσῃ τὸν ἔκυτόν του,—ἔταν εἰπωμεν ὅτι μόνον

περὶ τὴν Ἔστίαν ὑπάρχει ἀληθής φιλολογικὸς κύκλος, ἀριθμῶν τοὺς δοκιμωτάτους τῶν παλαιῶν λογίων καὶ τοὺς μᾶλλον εὐέλπιδας ἐκ τῶν νεών. Τὰ ὄνόματα τὰ ὅποια κάτωθεν ἐκλεκτῶν ἔργων ἐμμέτρων καὶ πεζῶν κοσμοῦ τὰς σελίδας τοῦ Ἡμερολογίου μας είνε τὰ ὄνόματα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια φέρονται πρῶτα ὅταν γίνεται λόγος περὶ τῆς πνευμα-

τῶν περιεχομένων του — πλούσιος ὁ πίναξ ἀληθινά, — εἰμπορεῖ νά μας πείσῃ περὶ τούτου. Ἐν αὐτῷ αἱ στατιστικαὶ πληροφορίαι κατέχουν τὸ πλεῖστον μέρος. Ἀρθροὶ ἔκτενη περὶ δημοσίων ἔργων, περὶ δημοσίων καταστημάτων, συνοδευόμενα ἀπὸ εἰκόνας καὶ προσωπογραφίας ἀρθρόντων· καὶ σημειώσεις καὶ χριθμοί. Τὴν ἐργασίαν ταύτην, εἰς τὴν ὄποιαν ἡγολήθησαν συνεργάται εἰδικοί, χαρακτηρίζει ἀκριβεῖα καὶ εὐσυνειδησία· κατ' ἕτος δὲ τελεοποιούμενος καὶ συμπληρωμένος ὁ στατιστικὸς αὐτὸς πλούσιος, θίποσθή ἐν τῶν τελειοτέρων εὑρετηρίων τοῦ Ἑλληνος. Ἀλλὰ χάριν τῆς Ἐλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ δὲν ἐλησμονήθησαν καὶ τὰ ξένα Κράτη. Τὸ Ἡμερολόγιον μετέχει καὶ ὅλην Ἡμερολογίου τῆς Γόθας, παρέχει δὲ εἰς ὅλης σελίδας περὶ τῶν ξένων Κρατῶν πληροφορίας, δι' ἐλληνα ἀναγνώστην ἀναγκαιοτάτας.

Τὸ ἔξωτερικὸν τοῦ βιβλίου ἀμιλλάται πρὸς τὸ περιεχόμενον, πρᾶγμα ἀληθῶς σπάνιον παρ' ἡμῖν. Ἡ τυπογραφικὴ κομψότης, μὲ τὸν πλούσιον τῶν καλλιτεχνικῶν κοσμημάτων, εἴνε ἀψόγος· αἱ δὲ εἰκόνες δὲν ἐκπλήττουν μόνον διὰ τὴν ἀρθροίαν, τὸ ἐπίκαιρον καὶ τὴν ποικιλίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν λαμπρὸν αὐτῶν ἐκτέλεσιν. Ἰδίχ διακρίνονται αἱ εἰκόνες τοῦ ἔωτερικοῦ τῶν Ἀνακτόρων, πολλαὶ προσωπογραφίαι ἐκ καλῶν φωτογραφιῶν φιλοτεχνηθεῖσαι ἐν Γερμανίᾳ — ώς ἡ ἀνωτέρω ἀναδημοσιευμένη ὥραιοτάτη τοῦ Σουρῆ, κατὰ φωτογραφίαν τοῦ κ.Π. Στεφάνοβικ, — δύο φωτογραφίαι τῆς Κορινθιακῆς Διώρυγος καὶ αἱ τρεῖς παρατιθέμεναι τοῦ σιδηροδρόμου Λαρίσης. Τὸ ἀξιοσημείωτον εἴνε ὅτι ὅλαι· αἱ εἰκόνες παρηγγέλθησαν ἐπίτηδες, οὕτω δὲ ἡ πινακοθήκη τοῦ δὲν ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἐνόντων, ὅπως κατὰ

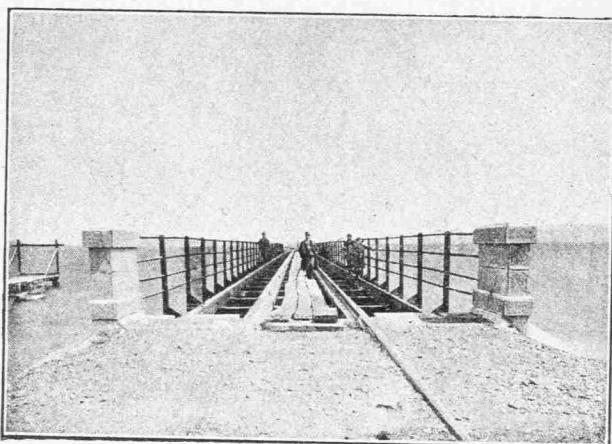

Σιδηροδρομος Λαρίσου:

Τὸ στόμιον τῆς σήραγγος τῆς Ὄρθυος

τικῆς ἀναγεννήσεως τῆς νέας Ἐλλάδος. Ὁ Ροΐδης παρουσιάζεται μὲ τὴν Ριστόρην του, ἐν τῶν εὐρυεστέρων ἀρθρών ἐξ ὅσων ἔγραψεν ὁ γόνυμος κάλαμος του, ὁ Λυκούδης, ὡρὶ ὅλων ἀνομολογούμενος ὡς σπανίας δυνάμεως λογογράφος, γκιρετίζει τὴν Πεντηκονταετηρίδα τοῦ Συντάγματος καὶ ἰστορεῖ τὰ κατὰ τὸν Κολοσσὸν τῆς Ρόδου. Ὁ Ἀννινὸς δίδει μίαν ὠραίαν σκηνὴν ἐκ τῶν Παραδαμένων του, ὁ Πχαπαδιαράντης τὴν Δασκαλομάναν, ὁ Καρκκιτσάς τὴν Σμυρνιάν, ὁ Παλαμᾶς τὸ Σπίτι τοῦ γραμματικοῦ, ὁ Παράσχος τὸν Διπλοῦν Ἐρωτα, ποίημα νεανικῆς ἀκμῆς, ὁ κ.Σ. Λάζαρος τὰ Ὀπλα τοῦ Δοξαπατορῆ. Μεταξὺ τῶν ἀλλων συνεργατῶν διακρίνονται τὰ ὄνόματα τοῦ Σουρῆ, τοῦ Βιζέλα, τοῦ Πάλλη, τοῦ Ἐρταλιώτη, τῆς Παπαδοπούλου, τοῦ Αιγινήτου, τοῦ Μαρκορᾶ, τοῦ Πολυλάζ, τοῦ Πολέμη, τοῦ Δαμβέργη, τοῦ Στεφελίδου, τοῦ Μάργαρη, τοῦ Μαρτίωκη, τοῦ Κακλαμάνου, τοῦ Βιζυηνοῦ, τοῦ Ραγκαβῆ, τοῦ Κουρτίδου, τοῦ Ηγυανέλη, τοῦ Βελλιανίτη, τοῦ Σπανδωνῆ — καὶ . . . τοὺς εἶπα σγεδὸν ὅλους! ἀλλος κανείς· οὔτε ἐν ὄνομα κένον ἡ ἄγνωστον, υὴ παρασχόν ἐχέγγυα φιλολογικῆς ἐπιδόσεως. Οὔτως ἡ Νέα Ἐλλάς, μόνη ἐξ ὅλων τῶν ἀλλων Ἡμερολογίων, δύναται νὰ καυχήσται ὅτι ἀντικατοπτρίζει πρᾶγματα τὴν φιλολογικὴν κίνησιν τοῦ ἔθνους, «τὴν ὑψηλοτάτην καὶ εὐγενεστάτην ἐκδήλωσιν τῆς ἔθνικῆς ζωῆς».

Αλλὰ δὲν ὑπερτερεῖ μόνον ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν τὸ Ἡμερολόγιον Δροσίνη καὶ Κασδόνη. «Ο τὸ διακρίνει· κυρίως εἴνε τὸ σχέδιον ἐν τῇ συνθέσει, ὁ σκοπός. Τοῦ Ἡμερολογίου μας ἡ ἀντικατοπτριστικὴ ἰδιότης δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν φιλολογίαν ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ στάδια τῆς ἔθνικῆς ζωῆς, ὡς ἐμπρέπει εἰς ἔργων τιτλοφορούμενον ἔθνικόν. Ἐν μόνον βλέμμα ἐπὶ τῶν 8 σελίδων

Σιδηροδρομος Λαρίσου:

Ἡ προβλήτης τῆς Ἀγ. Μαρίνας παρὰ τὴν Στυλίδα.

παράδοσιν αἱ ὅλην καλλιτεχνικαὶ καὶ ὅλιγωτερον ἐνδιαφέρουσαι πινακοθήκαι τοῦ Ἡμερολογίου.

Μὲ τοιαῦτα συστατικὰ προσθάλλει σήμερον τὸ Ἡμερολόγιον μας νὰ ζητήσῃ πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ἀληνικῶν Ἡμερολογίων. Οἱ ἐκδόται του ἀναγνωρίζουν καὶ πάλι τὰς ἐλλείψεις του καὶ ὑπόσχονται ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι θά τας διορθώσουν. Αλλὰ καὶ οὕτως, ἀπὸ τοῦ πρώτου τούτου ἔτους αἱ

ἀξιώσεις τοῦ Ἡμερολογίου μας φαίνονται δικαιόταται, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν θάτας ἀναγνωρίσῃ καὶ θὰ παράσχῃ πρόθυμον τὴν ὑποστήριξίν του, ἀνευ τῆς ὄποιας τίποτε δὲν εἰμπορεῖ νὰ προσχθῇ καὶ νὰ τελεσφορήσῃ.

ΓΡ. Ε.

ΕΚ ΤΗΣ ΦΑΥΣΤΑΣ

Μονόλογος τῆς Φαύστας κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς γ' πράξεως.

Ναί, οὐ Ήώς τί εύτυχή! ὑδάσθη τοῦ Μαντίου τὸν υἱόν, τὸν νέον Κλείτον, καὶ τὸν ὑρπασθε. Τὸν Κέφαλὸν ὑδάσθη, τὸν Ὥριωνα... τις οὖδε πόδους ἀλλούς; καὶ τοὺς ὑρπασθετοὺς ὑρπασεν, ὡς ἂν εἰ εἶχεν ὄνυχας ἀρπυίας, οὐ θεά, οὐ διδοδάκτυλος! Ηῶς νῦν μὴ φύγῃ προτοροπάδην πρὸ αὐτῆς οὐ Ἀφροδίτη, οὐ σεμνὴ προστάται τῶν δεδποιῶν τῆς Ῥώμης; "Ε, Ὁδίδε! ἔγω, ἔγω νὰ σέ διδάξω ἔπρεπε τῶν θεαίνων σου καὶ θεῶν τοὺς ἔρωτας. Τὰ ὄρδια φέρει ὅχι εἰς τὸ πρόσωπον ἀλλὰ εἰς τοὺς δακτύλους οὐ καλὴ Ήώς, διότι κόρη εἶνε ἀναιδῆς μυτρός ἀναιδεστέρας... τῆς Νυκτός... Ἀψ' οὐ οὐ Νύξ μιοφήν δὲν ἔχει, ποῦ τὰ ὄρδια τῆς Αἰδοῦς θὰ εὔρουν τόπον; "Αν ἔκ τῆς αἰδοῦμονος ὑμέρας τῶν ἀνθρώπων οὐ ἀπρόσωπος καὶ ἀθανάτης Ήώς τοὺς ἔρωμένους της ἀρπάζῃ, εἰς τὰ σκότη πάλιν τῆς νυκτός τοὺς θάπτει εἰς τὰ σκότη, τὰ ἀνύλια, ὅπου τυφλὴ κοιμᾶται πάσσα δύναμις τῆς φύσεως, κ' ἐκεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας των καθεύδει ὑπνον αἰωνίου ἔρωτος. Ήώς κ' ἔγω, θυγάτηρ εἶμαι τῆς Νυκτός κ' ἔγω ἀλλ' ὅχι τῆς Ἐλληνικῆς οὐδὲ τῆς τῶν Αὐδόνων. Εἶμαι κόρη τῆς Νυκτος χωρῶν ὑπερβορείων, κρύων, ζιφερῶν. Ήώς, ἀλλὰ ἀγρία, βάρδαρος Ήώς. Η γενέα μου εἰς τὸν νύκτα τῶν δασῶν τῆς Παννονίας ἐκοιμᾶτο βάρδαρος μακροὺς αἰῶνας, ποὺν ἐκ τοῦ Παννονικοῦ Σιριμίου οὐ πατήρ μου Μαξιμιανὸς δρυμίσας λάβ' εἰς τὰς τυλώδεις χειράς του ἀντὶ ἀράτρου ξίφος κ' ἐκρωμαῖσθεις ὡς Καΐσαρ μοναρχῆσῃ καὶ ὡς Αὔγουστος. Ἐκεῖθεν εἰς τὸν κόδημον τὸν Θραυαϊκὸν προοίλθον, καὶ μετ' ἀποπλάνησιν μακρὸν εὗροικα τέλος τὸν Ὥριωνά μου... Ός Ήώς τὰς χειράς τὰς ὑδοδακτύλους μου ἐκτείνω, τὸν ἀρπάζω, κ' εἰς τὴν φίλην μου κοιτίδα, τὴν ζιφώδην κ' αἰωνίαν τῶν δασῶν τῆς Παννονίας νύκτα τρέχω, καὶ ἐκεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ φιλτάτου μου Ὥριωνος ψύθεῖσα, ζῶσα οὐ νεκρά, κοιμῶμαι ὑπνον αἰωνίου ἔρωτος.

Δ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΙ ΥΠΕΡΕΧΟΥΣΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΤΑ ΖΩΑ

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Νάθιγκαμ συνέλευσιν τῶν ὄκτω τυμημάτων τῆς Βρετανικῆς Ἐταιρίας ὁ προϊστάμενος τοῦ μηχανικοῦ τμῆματος κ. Ἰερεμίας Χαϊδ (Head) ἀνέπτυξε πειστικῶτα τὴν γνώμην, καθ' ἥν ἡ σημερινὴ μεγάλη πρόσδοση τῆς μηχανικῆς ἐπιστήμης, ἵσως δὲ καὶ ἡ σημαντικὴ αὐτῆς προέργεια πρὸ πάντων ἐκ τῆς ἀκριβῶν παρατηρήσεως τῶν φυσικῶν καὶ ίδιως τῶν ζωϊκῶν μηχανισμῶν. "Η διατρέθη τοῦ ἐπιφανοῦς ἐπιστήμηνος ἔχει κατὰ τὴν περίληψιν τῶν λονδινείων «Καιρῶν» ως ἔξης:

"Πολλά, καὶ ἵσως τὰ πλεῖστα τῶν ζώων, δύνανται ἐγκαίρως προπαρασκευαζόμενα νὰ διδαχθῶσι τὴν γρῆσιν παντοίων μηχανῶν. Πασίγνωστος εἴναι ὁ ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ Καρισθρούν ὄνος, οὐ ἀνασύρων ὑδωρ ἐκ βαθυτάτου φρέατος διὰ τροχοῦ ὁδοντωτοῦ, ἀπαραλλάκτως ὅπως ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ἀνθρώπινος ἀντλητής. "Ἐτυχε δὲ νὰ ἴδω καὶ κανάριον ἀντλοῦν ὑδωρ ἐκ φρεατιδίου, ὁργιζόντος ὑπὲρ τὸν ἔνα πόδα χαμηλότερα τοῦ πασσάλου ἐπὶ τοῦ ὄποιου ἐκούρνιαζε, διὰ δικτυλήθρας προσηρητημένης εἰς τὴν ἀκραν λεπτῆς ἀλύσου, τὴν ὄποιαν ἀνέσυρε διὰ τοῦ ράχυρους, συγκρατοῦν ἐκάστοτε διὰ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ ποδός τὸ ἀνελκυσθὲν μέρος τῆς ἀλύσου καὶ ἔξακολουθοῦν ἔπειτα τὸ ἔργον διὰ τοῦ ράχυρους. "Οταν ὁ τοιούτος καδίσκος ἔρθηνε εἰς τὸ ἀπαιτούμενον ψόφος τὸ πτηνὸν ἔπινε τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ τὸν ἄρινε ἔπειτα νὰ πέσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ φρέατος. Παρὰ δὲ τοῦ κ. Κ. Οὐδ (Wood) ἐπληροφορήθην ὅτι οἱ κόρακες οἱ διατάραμενοι παρὰ τὰ ὄστρειδιοφόρα παραλία τῶν Ἰνδῶν, ἀναμένουσι μέχρις οὐ ἀποκαλύψῃ ἡ ἀμπωτις τὰ ὄστρειδια, τὰ ὄποια μένουσιν ἐπὶ τινας ἀκόμη στιγμὰς ἀνοικτά. Πρὶν ὅμως ἐπιπέσῃ νὰ τὰ φύγῃ προνοεῖ ὁ κόραξ νὰ παρενθέσῃ μικρὸν λιθέριον μεταξὺ τῶν ὄστρειων, ἀσφαλίζον οὕτω κατ' ἐνδεχομένου κλεισμάτος τό τε γεῦμά του καὶ τοῦ ράχυρους του τὴν ἀκεραιότητα.

"Ο δὲ πίθηκος κάλλιπτα γνωρίζει νὰ συντρίψῃ καρύδια διὰ λίθους καὶ νὰ μεταχειρίζεται τοῦτον ὡς βλῆμα κατὰ τῶν ἐγθρῶν του. Καίτοι οἷμας ἔξυπνος παγιδεύεται εὐκόλως εἰς τινας χώρας διὰ τοῦ ἔξης τρόπου: οἱ ιθαγενεῖς προσδένουσιν εἰς κλάδον δένδρου κοιλην κολοκύνθην περιέχουσαν ὄρυζιον, διὰ τῆς ὀπῆς τῆς ὄποιας δύναται νὰ διέλθῃ ἡ κενὴ χείρ, οὐδὲ οἷμας καὶ η πλήρης ὄρυζης πυγμὴ τοῦ πιθήκου, οἵτις δὲν φαίνεται ἔγων τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν νοημοσύνης ὥστε ν' ἀρχήσῃ τὸ ὄρυζιον καὶ ν' ἀποσύρῃ τὴν γείρα ἐκ τῆς παγίδος.

"Πάντα τὰ ζῶα εἴναι κατά τε τὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος καὶ τὰς ποικίλας αὐτοῦ λειτουργίας μηχαναῖ τόσον πολύπλοκοι, ὥστε δυνάμεθα μόνον νὰ θυμητάσωμεν αὐτάς καὶ σπανίως νὰ προσπαθήσωμεν κατά τι νὰ τὰς μηχανήσουμεν. Τὸ μηχανικὸν λεξιλόγιον πάσσης γλώσσης ἐλήφθη κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῶων, εἰς τῶν ὄποιων τὸ σῶμα δυνάμεθα ν' ἀνεύρωμεν τὸ σημερινὸν σγέδιον πλείστων μηχανημάτων".

"Ο κ. Χαϊδ προσκήνεις ἔπειτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ρυσικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σώματος καὶ